

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 7

Zpráva o ověření programu v praxi
závěrečná

I.

Příjemce	Salesiánský klub mládeže, z.s. Dům Ignáce Stuchlého
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008149
Název projektu	Programy pro školy - rozvoj kompetencí pro demokratickou kulturu
Název vytvořeného programu	Multikultura - nejsme tady sami
Pořadové číslo zprávy o realizaci	7

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen
Zlámanec	18. - 20. 7. 2021	Středověký tábor SKM, z.s. Zlín
Skautská základna Eliška	1. - 3. 8. 2021	tábor, SKM z.s. Dům Ignáce Stuchlého, Fryšták
Vidče	15. - 17. 8. 2021	tábor SKM, z.s. Dům Ignáce Stuchlého Fryšták Vidče

III.

1. Stručný popis procesu ověření programu

a) *Jak probíhalo ověření programu (organizace, počet účastníků, počet realizátorů atd.)?*

Ověření probíhalo během třídních kurzů na pobytových letních táborech, kde je zajištěno ubytování a stravování. Počet účastníků, cílová skupina a realizátoři programu jsou uvedeni v následující tabulce:

Termín	Škola	Počet žáků	Tým
18. - 20. 7. 2021	Salesiánský klub mládeže, z. s. Zlín	13	František Horsák, Kateřina Biolková, Marek Mechl.
1. - 3. 8. 2021	tábor SKM, z.s. Dům Ignáce Stuchlého Fryšták Skautská základna Eliška	12	František Horsák, Marek Mechl, Mgr. Pavel Caha.
15. - 17. 8. 2021	tábor SKM, z.s. Dům Ignáce Stuchlého Fryšták Vidče	11	Kateřina Biolková, Marek Mechl, Pavel Caha.

Dotazníkové šetření probíhalo ve 3 fázích. Před kurzem, po skončení kurzu a hodnocení s *odstupem* několika týdnů. V první fázi bylo zjišťováno před-porozumění a připravenost/motivace účastníků na program. V další fázi bylo vyhodnoceno, jak byl program účastníky přijat a jaký měl reálný dopad.

Zásadním faktorem tohoto ověření bylo, že jsme jej nerealizovali na školních kolektivech s kterými obvykle pracujeme během školního roku, ale ověření proběhlo během letních táborů. Bylo to z důvodu, že jsme v roce 2021 od ledna až do května nemohli organizovat pobyty s mládeží kvůli situaci Covid 19. Proto jsme se rozhodli ověření realizovat přes prázdniny 2021.

b) *Jaký byl zájem cílové skupiny?*

Cílová skupina se aktivně zapojila do připravených aktivit. Těžší bylo motivovat je k reflexím, které mají dosáhnout prohloubení a sdílení tématu. Zájem o diskuzi a následné přemýšlení byl v letních měsících velmi malý.

c) *Jaká byla reakce cílové skupiny?*

Účastníci se dobře bavili, do aktivit byli motivovaní. Byla na nich znát zjevná soutěživost. Ale téma jako takové se jim zdálo těžké. Téma multikultury je mimo oblast jejich zájmu, ale zároveň jim není úplně cizí. Již o něm něco věděli.

2. Výsledky ověření

a) Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:

Již z prvního ověření jsme zjistili a v dalším ověřování se potvrdilo, že o téma Multikultura nejeví cílová skupina (žáci 8. a 9. tříd) moc velký zájem. Základní informace o něm mají, ale není pro ně atraktivní o něm diskutovat do hloubky. Vnímáme tři hlavní příčiny:

- 1) Toto téma jim není blízké, v tomto věku není natolik aktuální jako např. téma vztahy, přátelství, média apod.
- 2) Nebylo vhodné zařazení tématu na letní prázdniny (ale bohužel v našem případě nebyla jiná možná varianta realizace).
- 3) Vliv života na internetu. Svět online je s dnešními mladými lidmi neoddělitelně propojen. V tomto prostředí zažívají jen málo respektu (anonymita, kyberšikana, pirátsky stahované obsahy, sexuální predátoři atd). To vytváří nedůvěru v hodnotu **respektu**, který je základním kamenem pro multikulturní toleranci.

Z ověření programu Multikultura - nejsme tady sami vyplývá, že účastníky toto téma přesahuje. Není obsahem jejich každodenní reality, nejsou s ním přímo konfrontovány a proto jej neřeší (nezajímá je).

Z dotazníků po delším časovém úseku můžeme vyhodnotit, že si nejvíce pamatují na zážitkovou aktivitu Uprchlík.

b) Návrhy řešení zjištěných problémů:

add 1) Stanovit si reálné cíle. Věková kategorie odpovídající 8. a 9. ročníkům ZŠ jsou ještě hraví, vyžadují "akci". Jsou schopni se vážně zamyslet, ale nesmí to trvat příliš dlouho. Je vhodné je s tímto tématem seznamovat, motivovat k pozitivnímu přístupu, ale v žádném případě to nesmí sklouznout k poučování.

add 2) Doporučujeme téma realizovat v jiných, než letních měsících. Nejlépe vhodně motivovat k tomuto tématu ještě před realizací (dotazníky před kurzem nestačily). Například, místo vyučování si uděláme projektovou výuku na téma Multikultura - nejsme tady sami (v podzimním či zimním období v roce).

add 3) Třídenním programem tento problém odstranit nelze. Bude užitečné, když si tohoto faktu budou vědomi jak pedagogové, rodiče i další pracovníci s mládeží a budou jej reflektovat. Případně hodnotu respektu posílí a upozorní na ni v jiných oblastech života (v třídním kolektivu, ve volnočasovém kroužku apod.).

c) Bude/byl vytvořený program upraven?

Byl stanoven důležitý vedlejší cíl - tuto věkovou kategorii s tématem spíše seznamovat a motivovat účastníky, aby se o téma zajímaly. Jakýkoliv nátlak by je odradil. Dalším realizátorům doporučujeme

zvážit období realizace a vybrat pro něj skupinu, která bude mít s tímto tématem osobní zkušenost na které mohou při reflexích stavět.

d) Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?
Změny, které byly uskutečněny během 1. a 2 verze jsou vyjmenovány a vyhodnoceny v odpovědích 3. j) a l).

3. Hodnocení účastníků a realizátorů ověření¹

a) Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?
Hodnocení účastníků bylo pozitivní i přesto, že motivace pro reflexi aktivit byla nízká. Aktivitu je bavili a hodnotili je jako zajímavé.

Na škále od 0 - 100 % zaznamenalo 33 % účastníků, že kurz je pro ně přínosný na více než 80 %. A na totožné škále označilo 81 % účastníků, že přínos kurzu byl nad 50 %. Pouze 3 % účastníků byli spokojeni nad 10 %.

Dotazovaní účastníci projevili velkou toleranci v tom, co brání a nebrání komunikaci mezi lidmi:

Odpovědi z šetření Před kurzem:	Odpovědi po absolvování kurzu:
tělesné postižení pro 64 % neovlivňuje komunikaci	po kurzu stejné hodnoty pro 64 % neovlivňuje tělesné postižení komunikaci
jiná sexuální orientace podle 62 % neovlivňuje komunikaci	po kurzu stejné hodnoty pro 62 % neovlivňuje sexuální orientace komunikaci
barva pleti pro 88 % neovlivňuje komunikaci s druhými	po kurzu lehce nižší hodnota, pro 80 % neovlivňuje barva pleti komunikaci
vzhled podle 80 % dotazovaných neovlivňuje komunikaci	po kurzu pro 74 % neovlivňuje vzhled komunikaci (naopak 20 % se vyjádřilo, že různý vzhled komplikuje komunikaci).
78 % dotazovaných věří, že nedokonalé porozumění jazyku neovlivňuje komunikaci (20 % si myslí, že ovlivňuje komunikaci)	po kurzu 10 % dotazovaných změnilo názor a 68 % se vyjádřilo, že nedokonalé porozumění jazyku neovlivňuje komunikaci (26 % vyhodnotilo, že ovlivňuje komunikaci).

¹ Vychází z evaluačních dotazníků žáků, učitelů, realizátorů programů – pracovníků neformálního vzdělávání či záznamů z rozhovorů s dětmi, které příjemce uchovává pro kontroly na místě.

styl oblékání zaznamenalo 78 %, že neovlivňuje komunikaci

po kurzu se zvýšilo na 85 % si myslí, že styl oblékání ovlivňuje komunikaci.

Těší nás, že se respondenti dotazníků vyprofilovali jako velice tolerantní jedinci. Může to potvrzovat fakt, že účastníci nejsou s problematikou multikultury v osobním kontaktu (rozdíly jim nevadí, protože s nimi nejsou konfrontováni v každodenním životě). Dále vysokou toleranci přisuzujeme skupině, kde věřování probíhalo. Na táborech se udržuje soudržnost a dbá se na kamarádské vztahy více, než například ve školním kolektivu.

b) Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?

- Cesta uprchlíka - účastníci dobře hodnotili dynamiku a napětí během aktivity.
- Lord of the word - byli soutěživě naladěni a tuto aktivitu hodnotili jako zajímavou a poutavou.
- Jak se mi žije - tato aktivita dramaturgicky dobře zapadla do dopoledního harmonogramu.

c) Jak byl hodnocen věcný obsah programu?

- Vážně mě znáš (v prvním ověření zvaná: Videa). Aktivita nezaujala podle očekávání lektorů.
- Řetěz - unikal jim význam této aktivity. Jedním z důvodů může být, že jej nerealizovali na úplném konci tábora, ale na konci multikulturního bloku.

V dotaznících po kurzu se objevila hesla k vytvořenému programu jako: zábava, nová přátelství, víra, porozumění, zamyšlení posun.

d) Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?

Organizační a materiální zabezpečení programu bylo hodnoceno výborně. Pro lektory bylo toto ověření náročnější, protože jej realizovali mimo prostory, v kterých se běžně pohybují a kde mají vlastní zázemí. Během aktivit to ovšem pomohlo poukázat na další faktory např. u hry Jak se mi žije se zjistilo, že je lepší ji hrát na volném prostranství - ne podél cesty a že je lepší tuto aktivitu realizovat v místech, kde je lehce omezený zdroj světla, spíše šero např. v lese.

Dále na tom má zásluhu příprava materiálů na "výjezdy" (letní realizace programů na táborech).

e) Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?

Hodnocení lektorů (účastníky často nazývanými jako vedoucí) bylo výborné a nezapomenutelné. V tom se odráží profesionalita a zkušenosti lektorů Domu Ignáce Stuchlého.

Vedoucí táborů dobře hodnotili spolupráci a komunikaci při zařazování tématu do celkové organizace tábora.

f) Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?

Účastníci neměli žádné zásadní výhrady k programu či realizaci.

g) Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?

Menší ochota k reflexím aktivit.

h) Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu?

Nejzásadnější připomínku účastníků: "Proč se po hře (aktivitě) musejí ještě o něčem bavit (reflexe)?" Částečně vyřeší vhodnější naplánování realizace kurzu s tímto tématem. Někdy mimo letní tábory, kdy se účastníci chtějí především bavit a ne vzdělávat. Průběh školního roku či zimní měsíce k tomu budou příhodnější.

i) Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu?

Program byl ovlivněn realizací mimo Dům Ignáce Stuchlého. Vedlo to k úpravám aktivit hlavně k prostorovému rozmístění. Díky tomu jsme, ale měli možnost provést úpravy z první verze v jiném prostoru a vyzkoušet, jak je možné aktivity realizovat jinde.

Aktivity a program byly vydařené a podařilo se je od minulého ověření vylepšit. Jako překážku vnímali lektori neochotu účastníků k diskuzím.

j) Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?

- Doplnění vedlejšího cíle - Na základě ověření jsme zjistili, že téma Multikultura není pro účastníky naší věkové kategorie (15 let) moc atraktivní. Proto jsme si stanovili vedlejší cíl zábavnou formou je s tímto tématem spíše seznamovat a motivovat, aby se zajímali o své okolí a utvářeli si vlastní názor (nepřijímali ho např. pouze z médií).
- Téma multikultura - co si účastníci fyzicky odnesou? (Původně plánovaná záložka nebude). Společně vytvoří plakát a řetěz, které jim zůstanou jako připomínka kurzu i tématu Multikultura.
- Drobné technické úpravy v aktivitách: Agentura Dobráčkov, Jak se mi žije, Lord of The Word.

k) Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

Úpravy jsou zapracovány do finální verze programu a další připomínky (jako čas realizace) již závisí na každém dalším realizátorovi, který se rozhodne program uskutečnit.

l) Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:

Téma - multikultura

- zrušit fotku nebo záložku, nechat pouze plakát (společná definice multikultury).

Agentura Dobráčkov

- osvědčilo se spojení burzy a dobráčkova do jedné aktivity. Dalo to celé aktivitě dynamiku.
- do zápisu napsat, že je potřeba upravit úkoly na energie podle počtu velikosti skupiny.

Jak se mi žije

- Osvědčilo se schovávání předmětů v lese místo psaní sms.
- Lépe se osvědčilo dát předměty náhodně do prostoru než podél cesty.

Lord of the Word

- Osvědčilo se dávat vypisované úkoly než drobné fyzické aktivity.
- Dobývací otázky se mohou dávat už po třetím kole.

Řetěz

- každý účastník si zalaminuje sám. Je to rychlejší a zaměstná je to.

Běh uprchlíka

- místo fotek a bavlnek na ruce - s kým běží, mají všechno sepsané na kartičce v příloze. Ostatní změny u uprchlíka se osvědčily.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Mgr. Marcela Fojtíková Roubalová, PhD. Bc. Dagmar Zlámalíková	23. 9. 2021	<i>F. Roubalová</i> <i>D. Zlámalíková</i>

